

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NÔNG DUY KHÁNH

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG
THANH TOÁN QUỐC TẾ TẠI CHI NHÁNH NGÂN HÀNG
NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: Quản lý Kinh tế

THÁI NGUYÊN – 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NÔNG DUY KHÁNH

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG
THANH TOÁN QUỐC TẾ TẠI CHI NHÁNH NGÂN HÀNG
NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN
TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Quản lý Kinh tế
Mã số: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. THÁI BÁ CÂN

THÁI NGUYÊN – 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam kết rằng nội dung của bản luận văn này chưa được nộp cho bất kỳ một chương trình cấp bằng cao học nào, cũng như một chương trình đào tạo cấp bằng nào.

Tôi cũng xin cam kết thêm rằng bản luận văn này là nỗ lực của cá nhân tôi. Các kết quả, phân tích, kết luận trong bản luận văn này (ngoài các phần được trích dẫn) đều là kết quả làm việc của cá nhân tôi.

Tác giả

Nông Duy Khánh

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn sự hướng dẫn nhiệt tình và trách nhiệm của giảng viên - **PGS.TS. Thái Bá Cẩn** - Trường Đại Học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội, đã hướng dẫn, tạo điều kiện tốt nhất cho tôi trong quá trình nghiên cứu để hoàn thành bản luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn tỉnh Thái Nguyên (Agribank Thái Nguyên) đã tạo điều kiện cung cấp tài liệu, thông tin trong quá trình khảo sát, nghiên cứu đề tài.

Chân thành cảm ơn lớp Cao học Quản lý Kinh tế K7 về sự đoàn kết, hỗ trợ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến toàn thể giảng viên, cán bộ nhân viên tham gia công tác giảng dạy, phục vụ khoá đào tạo lớp Cao học Quản lý Kinh tế đã giúp tôi hoàn thành tốt khoá học.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2012

Tác giả

Nông Duy Khánh

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các từ viết tắt.....	viii
Danh mục các bảng	ix
Danh mục các hình.....	x
LỜI MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	1
3. Phạm vi và giới hạn nghiên cứu.....	2
4. Đóng góp của luận văn.....	2
5. Kết cấu của luận văn	2
Chương 1: LÝ LUẬN CHUNG VỀ NGHIỆP VỤ THANH TOÁN QUỐC TẾ TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI.....	3
1.1. Tổng quan về Ngân hàng thương mại (NHTM)	3
1.1.1. Khái niệm Ngân hàng thương mại	3
1.1.2. Các chức năng chủ yếu của Ngân hàng hiện đại.....	5
1.1.3. Vai trò của NHTM đối với sự phát triển của nền kinh tế.	5
1.1.4. Các nghiệp vụ cơ bản của NHTM.....	6
1.1.4.1.Các nghiệp vụ về huy động vốn.....	6
1.1.4.2. Các nghiệp vụ về sử dụng vốn	7
1.2. Thanh toán quốc tế - vai trò của nó trong hoạt động xuất nhập khẩu hàng hóa	7
1.2.1. Khái niệm về thanh toán quốc tế.....	7
1.2.2. Đặc điểm của thanh toán quốc tế	8
1.2.2.1. Thanh toán phi mậu dịch.....	9
1.2.2.2. Thanh toán mậu dịch	9
1.2.3. Vai trò của thanh toán quốc tế	9
1.2.3.1. Đối với nền kinh tế.....	9
1.2.3.2. Đối với ngân hàng	10
1.2.3.3. Đối với hoạt động xuất nhập khẩu hàng hóa.....	11
1.2.4. Điều kiện thanh toán quốc tế.....	12
1.2.4.1. Lựa chọn đồng tiền trong ký kết hợp đồng thanh toán	12
1.2.4.2. Lựa chọn về thời gian thanh toán (thời hạn trả tiền).....	15
1.2.4.3. Lựa chọn về điều kiện địa điểm thanh toán	16

1.2.4.4. Lựa chọn điều kiện về phương tiện thanh toán	16
1.2.4.5. Điều kiện phương thức thanh toán	20
1.2.5. Những rủi ro thường gặp trong hoạt động (đầu tư) xuất nhập khẩu hàng hóa	20
1.2.5.1 Những rủi ro chung đối với nhà xuất khẩu và nhập khẩu	20
1.2.5.2 Những rủi ro do lựa chọn phương thức thanh toán quốc tế	21
1.3. Một số phương thức thanh toán quốc tế chủ yếu được sử dụng trong hoạt động xuất nhập khẩu hàng hóa.....	25
1.3.1. Phương thức chuyển tiền (Remittance).....	25
1.3.2. Phương thức thanh toán nhờ thu (Collection of Payment)	27
1.3.3. Phương thức thanh toán tín dụng chứng từ (Documentary of Credit)	32
1.3.3.1. Định nghĩa	32
1.3.3.2. Những bên tham gia vào phương thức thanh toán tín dụng chứng từ	32
1.3.3.3. Các loại tín dụng chứng từ	36
1.3.4. Phương thức ghi sổ (Open account).....	37
1.3.4.1. Khái niệm	37
1.3.4.2. Đặc điểm	37
1.3.4.3. Trường hợp áp dụng.....	37
1.3.5. Phương thức thanh toán qua tài khoản treo ở nước ngoài (Escrow Account)	37
1.3.6. Thư bảo lãnh (Letter of Guarantee – LG)	38
1.4. Tiêu chí và chỉ tiêu đánh giá mức độ hoàn thiện trong TTQT của NHTM	38
1.4.1. Tiêu chí.....	38
1.4.1.1. Tiêu chí về quản lý điều hành nghiệp vụ TTQT	38
1.4.1.2. Tiêu chí về nguồn nhân lực	38
1.4.1.3. Tiêu chí về công nghệ thanh toán ngân hàng.....	39
1.4.1.4. Tiêu chí tỷ lệ điện chuẩn cao	39
1.4.1.5. Tiêu chí về hạn chế lỗi trong các giao dịch TTQT	39
1.4.2. Chỉ tiêu đánh giá mức độ hoàn thiện	39
1.4.2.1. Các chỉ tiêu định tính	39
1.4.2.2. Các chỉ tiêu định lượng	40
1.5. Các nhân tố ảnh hưởng đến hoạt động TTQT của NHTM	42
1.5.1. Nhóm nhân tố khách quan.....	42
1.5.1.1. Chính sách vĩ mô của Nhà nước	42
1.5.1.2. Sự phát triển hoạt động ngoại thương của quốc gia.....	43
1.5.1.3. Tỷ giá hối đoái	43
1.5.1.4. Môi trường pháp lý	43

1.5.2. Nhóm nhân tố thuộc về ngân hàng.....	43
1.5.2.1. Chiến lược kinh doanh của ngân hàng.....	43
1.5.2.2. Năng lực của Ngân hàng.....	44
1.5.2.3. Chính sách khách hàng.....	45
1.6. Kết luận Chương 1.....	45
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	46
2.1. Các câu hỏi đặt ra đề tài cần giải quyết.....	46
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	46
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	46
2.2.1.1. Phương pháp thu thập thông tin thứ cấp.....	46
2.2.1.2. Phương pháp thu thập thông tin sơ cấp.....	47
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	47
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin.....	47
2.2.3.1. Phương pháp thống kê kinh tế.....	47
2.2.3.2. Phương pháp nghiên cứu so sánh.....	47
2.2.3.3. Phương pháp phân tích SWOT.....	47
2.2.4. Phương pháp nghiên cứu tài liệu.....	48
2.2.5. Phương pháp chuyên gia.....	48
Chương 3: THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG THANH TOÁN QUỐC TẾ TẠI AGRIBANK THÁI NGUYÊN.....	49
3.1. Tổng quan về tình hình kinh tế, xã hội của tỉnh Thái Nguyên.....	49
3.1.1. Tình hình kinh tế xã hội của tỉnh Thái Nguyên (2009-2011).....	49
3.1.1.1. Đặc điểm tự nhiên và xã hội của tỉnh Thái Nguyên.....	49
3.1.1.2. Tình hình kinh tế.....	51
3.1.1.3. Hoạt động đầu tư và xuất nhập khẩu hàng hóa trên địa bàn tỉnh.....	52
3.1.2. Thực trạng hoạt động kinh doanh của Agribank Thái nguyên.....	57
3.1.2.1. Sự hình thành và phát triển của Agribank Thái Nguyên.....	57
3.1.2.2. Các hoạt động chính của Agribank Thái Nguyên.....	61
3.1.3. Kết quả hoạt động kinh doanh của Agribank Nguyên (2009-2011).....	61
3.1.3.1. Nghiệp vụ huy động vốn.....	61
3.1.3.2. Nghiệp vụ cho vay và đầu tư.....	65
3.2. Thực trạng hoạt động TTQT tại Agribank Thái Nguyên (2009-2011).....	70
3.2.1. Tình hình chung.....	70
3.2.2. Thực trạng các phương thức TTQT được sử dụng tại Agribank Thái Nguyên.....	71
3.2.2.1. Phát hành và thanh toán L/C xuất – nhập khẩu.....	71

3.2.2.2 Thanh toán nhờ thu	71
3.2.2.3 Chuyển tiền	72
3.2.2.4 Thanh toán chi trả kiều hối.....	72
3.3. Quy trình thanh toán quốc tế tại Agribank Thái Nguyên	73
3.3.1. Quy trình mở và thanh toán L/C hàng nhập khẩu (trả ngay)	73
3.3.2. Quy trình thanh toán L/C hàng xuất khẩu.....	76
3.3.3. Quy trình thanh toán nhờ thu	83
3.3.4. Quy trình chuyển tiền.....	85
3.4. Thực trạng hoạt động TTQT tại Agribank Thái nguyên.....	86
3.4.1. Kết quả hoạt động TTQT tại Agribank Thái Nguyên (2009-2011).....	86
3.4.1.1. Doanh số thanh toán hàng xuất khẩu qua Agribank Thái Nguyên	86
3.4.1.2. Doanh số thanh toán hàng nhập khẩu qua Agribank Thái Nguyên	87
3.4.1.3. Nghiệp vụ kinh doanh ngoại tệ	87
3.4.1.4. Dịch vụ chi trả kiều hối.....	88
3.4.2. Đánh giá về hoạt động TTQT của Agribank Thái Nguyên	89
3.4.2.1. Chất lượng TTQT qua một số chỉ tiêu định tính.....	89
3.4.2.2. Chất lượng TTQT qua một số chỉ tiêu định lượng	91
3.4.3 Những hạn chế và nguyên nhân cần khắc phục	93
3.4.3.1 Những hạn chế	93
3.4.3.2. Nguyên nhân	96
3.5. Kết luận chương 3	101
Chương 4: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THANH TOÁN QUỐC TẾ TẠI AGRIBANK THÁI NGUYÊN	101
4.1. Định hướng phát triển hoạt động TTQT tại Agribank Thái Nguyên.....	101
4.1.1. Định hướng chung của Agribank Việt Nam	101
4.1.2. Định hướng hoạt động kinh doanh tại Agribank Thái nguyên	102
4.1.2.1. Định hướng chung đến năm 2020	102
4.1.2.2. Mục tiêu chung.....	103
4.1.2.3. Kế hoạch phát triển hoạt động TTQT tại Agribank Thái Nguyên	103
4.2. Những giải pháp hoàn thiện quản lý hoạt động TTQT tại Agribank Thái Nguyên....	104
4.2.1. Mở rộng quy mô hoạt động thanh toán quốc tế	105
4.2.2. Hoàn thiện quy trình quy trình TTQT.....	106
4.2.3. Mở rộng phát triển quan hệ đại lý với Ngân hàng nước ngoài	107
4.2.4. Tăng cường công tác huy động vốn ngoại tệ	108
4.2.5. Nâng cao chất lượng hoạt động Marketing.....	108

4.2.5.1. Xây dựng chính sách khách hàng linh hoạt, hợp lý	108
4.2.5.2. Triển khai công tác Marketing một cách toàn diện.....	110
4.2.6. Tăng cường công tác phát hiện và đào tạo đội ngũ cán bộ chuyên sâu	110
4.2.7. Hiện đại hóa công nghệ thanh toán của Ngân hàng.....	112
4.2.8. Đảm bảo an toàn trong hoạt động TTQT	113
4.3. Điều kiện thực hiện các giải pháp	114
4.3.1. Kiến nghị với Agribank Thái Nguyên	114
4.3.2. Kiến nghị với NHNo&PTNT Việt Nam	115
4.3.3. Kiến nghị với Ngân hàng Nhà nước Việt Nam.....	116
KẾT LUẬN	118
TÀI LIỆU THAM KHẢO	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Viết tắt	Nguyên nghĩa/Nghĩa đầy đủ
NH	Ngân hàng
NHNN	Ngân hàng Nhà nước Việt Nam
TCTD	Tổ chức tín dụng
NHTM	Ngân hàng thương mại
TTQT	Thanh toán quốc tế
L/C	Letter Of Credit – Thư tín dụng chứng từ
D/A	Documentary Against Acceptance (Nhờ thu kèm chứng từ chấp nhận thanh toán)
D/P	Documentary Against Payment (Nhờ thu kèm chứng từ thanh toán)
TTR	Telegraphic tranfer (chuyển tiền điện)
UCP 600	Quy tắc và thực hành thống nhất về tín dụng chứng từ.(bản sửa đổi 2007,ICC số xuất bản 600)
Agribank Việt Nam	Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam
Agribank Thái Nguyên	Chi nhánh Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn tỉnh Thái Nguyên
TGKBNN	Tiền gửi Kho bạc Nhà nước
TGBHXH	Tiền gửi Bảo hiểm xã hội
CTTNHH	Công ty Trách nhiệm hữu hạn
IPCAS	Chương trình giao dịch thanh toán của Agribank trên hệ thống vi tính